



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

20. De quibusdam confessionibus quoad earum validitatem. Et deducitur solum errorem communem absque titulo colorato sufficere ad validitatem confessionis, & jurisdictionis ad Sacramenta. Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. XX.

De quibusdam confessionibus quoad earum validitatem.

Et deducitur solum errorem communem absque titulo colorato sufficere ad validitatem confessionis, & jurisdictionis ad Sacramenta.

Et observatur, quod in Germania excusantur, qui non observant leges Concilij Tridentini à suis majoribus non acceptatas.

Et asseritur, quod in dubio an lex fuerit usu recepta, non obligat.

Et deducitur, quod superiores Regularium, qui habent annexam Parochiam, & designant Vicarium possunt illum designare absque Episcopi approbatione. Ex parti. 11. tractat. 2. & Misc. 2. Resolutione 69.

§. 1. **A**D hoc dubium Eminentissimo Domino meo Cardinali N. ex Germania transmissum, Respondeo breviter: Dico igitur Confessiones factas non fuisse invalidas, & ideo non reiterandas. Probatur, quia fuerunt factae cum habentibus titulum coloratum, & errorem communem. Unde in hoc casu pia Mater Ecclesia supplet defectum jurisdictionis, quae illi deest; Nam Ecclesia non est minus pia, neque provida circa sollicitudinem suorum fidelium, quam sit lex civilis, quae non patitur suos subditos ab officiali potestate casu carente decipi, sed ejus gesta, utilitatem subditorum respiciendo, decernit valida & firma supplendo potestatem, quae in suis ministris defuit. *J. Barbarius ff. de officio Praetor. Ita Sanchez de matrim. lib. 3. disput. 22. & alij penes ipsum.*

2. Imò ego puto contra Sanchez, sufficere in tali casu solum errorem communem absque titulo colorato, ita me citato docuit Basilius Pontius de matrim. lib. 5. cap. 20. num. 7. & postea docuerunt, me citato Bordonus in consil. reg. tom. 1. resol. 86. numer. 50. & me citato Sylvius in resolut. var. verbo matrimonium 11. & me citato Leander de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disput. 11. quest. 102. & me citato Hurtadus in var. resol. tom. 2. tract. 12. cap. 1. resol. 7. numer. 2018. & me citato Busembaum in medulla Theol. moral. lib. 6. tract. 4. cap. 2. dub. 3. n. 8. & me citato Possentius in recollect. quest. moral. cap. Miscellan. pro Regularibus num. 17. & me citato Longhus in tabulis Sacram. tab. 2. cap. 59. num. 13. & me citato Cutellus in addit. ad Pract. 4. Mancini dub. 29. & me citato Pellizzarius in manual. reg. tom. 2. tr. 8. c. 2. n. 62.

3. Quibus omnibus adde Bardi in Bulla Cruciat. part. 2. tract. 5. cap. 1. sect. 12. num. 157. Sancium in Selectis disput. 44. numer. 3. Molfesum in summa tom. 1. tract. 7. cap. 13. numer. 21. Machadum de Perfect. Confes. tom. 1. lib. 1. part. 2. tract. 1. docum. 8. numer. 2. Castrum Palaum tom. 5. disp. 2. punct. 13. §. 10. num. 9. Bossium de casibus singularibus Conscientiae cas. 225. Genuensem in Praxi cap. 59. & alios.

4. Sed quidquid sit de hac opinione; Certum est, quòd in casu nostro non solum adest error communis, sed etiam titulus coloratus. Ergo necessario dicendum est Confessiones, de quibus quaeritur fuisse validas, nec reiterandas.

5. Verùm Domini Consulentes putant hac doctrina non indigere, Nam asserunt se habere verum titulum. Probatur, quia decretum Concilij Tridentini sess. 23. cap. 15. de reform. ut optime observat è

Societate Jesu Pater Hermannus Busembaum Germanus in Medulla Theologiae moralis edita Monasterij Westphaliae Anno 1656. lib. 6. tract. 4. cap. 2. dub. 1. procedit, & obligat in illis Regionibus, ubi est usu receptum; Sed in Archiepiscopatu Coloniensi in ordine ad Dominos Consulentes, dictum decretum non fuit unquam usu receptum, ut patet. Ergo non obligat.

6. Et ita in specie loquentes de Concilio Tridentino docet etiam Andreas Duvallius tr. de Pontifice part. 3. q. 7. Navarr. Conf. 1. de const. q. 3. & 8. Salas de legibus disp. 13. sect. 3. in fine. Cenedus in qu. Canon. q. 21. per totam. Garfias de beneficiis part. 11. cap. 5. §. 3. n. 23. & ex Societate Jesu Paulus Layman Germanus in Theol. moral. lib. 1. tractat. 4. cap. 3. num. 4. ubi sic ait: Ex quo inferre licet, v.g. Tridentini Concilij constitutiones, quae hactenus receptae, aut in praxim deductae non sunt, vim obligandi non habere. Ita ille, & alij.

7. Sed in nostro casu, ut supponunt Domini Consulentes; constitutio Concilij Tridentini nunquam fuit usu recepta. Ergo non obligat.

8. Et ratio est, quia praesumitur Pontifices leges condere, & promulgare sub tacita conditione sit à Populo acceptatur, quia hoc videtur pertinere ad suave regimen Populorum, & magis conforme Legissatorum benigna voluntati; Quod optime confirmat dictum Gratiani §. leges capite 3. dist. 4. Leges instituuntur cum promulgantur; firmantur cum moribus utentium approbantur. Et in l. de quibus ff. de legibus, ubi ita habetur, Leges nulla alia ex causa nos tenent, nisi quia judicio Populi receptae sunt. Et ideo Baldellus in Theol. moral. tomo 1. libro 5. disputacione 18. numero 25. individualiter pro casu nostro sic asserit; Decreta Concilij Tridentini, quamvis sint lata pro omnibus Provinciis, & Regnis Christiani Orbis, de facto tamen obligant illa, in quibus fuerunt promulgata, & usu recepta, & non obligant alia, quia haec ipsa sunt mens & intentio Concilij, ut obligarent aliqua, etiam seorsim, & independentem ab aliis, si solum in aliquibus fuissent promulgata, & usu recepta. Ita Baldellus.

9. Sed ut dictum est, Decretum Concilij de quo est difficultas, non fuit, ut suppono, à principio usu receptum. Ergo, &c.

10. Et tandem ad confirmationem supradictorum non deferam hic apponere verba Martini Becani de legibus tr. 3. cap. 6. quest. 8. num. 4. ubi individualiter pro casu nostro sic ait: Hinc sequitur, multos subditos in Germania legitime exulari, quando non servant leges Concilij Tridentini, aut Bullae Cœnae Domini, quia scilicet illae leges in multis locis usu receptae non sunt. Ita ille.

11. Unde etiam individualiter Amicus in cursu Theol. tom. 5. disputat. 5. sect. 5. num. 93. observavit, quòd exculantur in Germania, qui non observant leges Concilij Tridentini à suis majoribus non acceptatas.

12. Quae quidem omnia aded vera sunt, ut probabiliter asserunt plures Doctores, quòd in dubio: * An lex fuerit usu recepta, non obligat in conscientia, ut docet Azorius part. 1. libro 2. capite 19. qu. 12. Praepositus in p. 2. D. Thom. q. 95. disp. 1. dub. 9. n. 31. & novissime me citato Anton. Escobar, & Mendoza in Theol. moral. lib. 5. sect. 2. cap. 14. Probl. 4. num. 120.

13. Sed in nostro casu certum videtur Concilium non fuisse usu receptum; Nam post dictum Concilium publicatum Anno 1562. Sub Adulpho III. Archiepiscopo, omnes Archidiaconi id quod antea faciebant,

Sup. hoc in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 4. §. Ex his, & ex Ref. 5. §. 1. & infra in tr. 4. ex Ref. 12. §. penult. ad medium, à vers. sacerdos, qui in Hispania.

Sup. hoc in Ref. praeterita, & in aliis ejus not.

Sup. hoc in ge doctri. nam §. Vnde. Ref. pri. me nor. leg. & hic infra in §. Et tandem. hujus Ref. &c.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Ref. 55. & in tom. 9. tr. 2. ex Ref. 345. a §. Do. co. secundo. & segg. & in aliis eorum annotationum.

Sup. hoc in eodem Be. cino hic citato titum. in ro. 6. tr. 1. Ref. 16. in fine, à vers. Hinc patet, & lege doctrinae §. Vnde. Ref. 1. not. praeterita, & aliis ejus annot. & hic supra in §. Verum. & seq. hujus Ref.

* Sup. hoc in ro. 6. tr. 1. Ref. 40. & 41. & in aliis Ref. & §. carum primatum notationum.

faciebant, postea usque ad hunc diem per spatium centum annorum fecerunt, scientibus, & videntibus Serenissimus Archiepiscopus, qui in exercitio suæ jurisdictionis dictos Dominos Consultentes reliquerunt. Ergo, &c.

14. Nec obstat dicere, Concilium omnes consuetudines abrogasse, hoc enim non officit, quia ut dictum est, receptum non fuit; Et dato quod usu receptum fuisset, postea per contrariam consuetudinem abrogatum fuisse dicendum est; Nam ut observat Amicus *ubi supra num. 94.* Si lex feratur cum clausula; Quacumque consuetudine non obstante, ut loquitur Tridentinum *dicta sess. 23. c. 15. de reformat.* non tollit consuetudinem de futuro, quod etiam docet Joannes Maria de Castileno in *Polyanthea Theologia moralis verbo Consuetudo, diff. 12.* Suarez de *legibus lib. 7. cap. 7. à num. 2.* & Villalobos in *Summa tom. 1. tractat. 2. diff. 39. num. 8.* cum amicitissimo, & sapientissimo Ariaga in *Cur. Theol. tom. 5. disputat. 24. scilicet. 6. sub text. 1. num. 37.*

15. Tamen in Diœcesi Colonienſi videtur aliquo modo remanſiſſe, ut ſaltem apparet in caſu noſtro, & in aliis: ergo, &c.

16. Adde quod aliquis dicere etiam poſſet, dato, fuſſe Concilium Tridentinum uſu receptum, in caſu noſtro nihil officit, quia Paſtores inveſtiti, ac inſtituti à Dominis Conſulentibus, recipiunt ab iſtis beneficia, curam animarum habentia. Ergo non indigent approbatione Episcoporum, quia Concilium in *dicta ſeſſ. 23. c. 15.* eximit, qui beneficia Curata obtinuerunt, ab approbatione Episcoporum; etenim eo ipſo, quod alicui animarum cura demandatur, ſufficienter declaratur idoneus ad Confeſſiones audiendas, & idem ſuperiores Regularium, qui habent adnexam Parochiam, designant Vicarium abſque approbatione Episcoporum, ut obſervat Amicus in *cur. Theol. tom. 8. diſp. 15. ſeſt. 3. num. 97.*

17. Nec ſupradictis obſtat Bulla Urbani VIII. lata die 12. Septembris 1628. quia loquitur de privilegiis, & forſitan non fuit in Diœceſi Coloniënſi publicata, ut neceſſario volunt aliqui; ſed melius, ea quæ diximus ſupra in ordine ad Concilium Tridentinum, applicanda ſunt ad dictam Bullam.

RESOL. XXI.

An ſit iteranda confeſſio facta cum Confeſſario, qui cum falſa licentia Ordinarij excipit aliorum confeſſiones?
Et quid eſt ſentiendum, ſi pœnitens ſciat privatam eſſe Confeſſarium jurisdictione, quod ipſe Confeſſarius ignorat, & communis populus, an poſſit pœnitens ab ipſo abſolutionem petere, & validè conferatur? Ex part. 3. tractat. 4. Reſolut. 121. aliis 122.

Affirmativè reſpondent Homobonus de *exam. Eccleſ. part. 1. tract. 5. cap. 3. num. 90.* Reginaldus in *praxi, tom. 1. lib. 8. dub. 9. num. 98.* Sanchez de *matrim. tom. 1. lib. 3. diſp. 22. q. 2. Megala in 1. part. lib. 6. cap. 19. num. 12.* & alij penes ipſos. Et ratio eſt, quia talis eſt intruſus, non enim habet titulum à legitimo Superiore, nec valet ſolum communis error. Ergo, &c.

2. Sed negativam ſententiam docet Molfesius *Et in ſumma, tom. 1. tract. 7. cap. 13. num. 21.* ubi ſic & aſſerit: Aliqui aſſerunt invalidam eſſe abſolutionem, Tom. 1.

nem, quoties Parochus nullum habet legitimum titulum, ut quia de facto cum bullis falſis legitur pro Parocho. Attamen eorum opinio mihi non probatur, nam eadem eſt ratio, ſiquidem in utroque caſu error eſt communis, qui tribuit jurisdictionem, & adest bona fides pœnitentis. Ita ille, & hanc ſententiam ego libenter etiam teneo, quia putato, quod ex errore communi conferatur jurisdictione etiam ſine titulo colorato à legitimo poſſeſſore, & hoc ſolidè probant Baſilius Pontius de *matrim. lib. 5. c. 20. num. 2.* Sancius in *ſelectis, diſp. 44. n. 3.* & ego ipſe alibi.

3. Hinc à fortiori inferitur, quod ſi pœnitens ſciat privatam eſſe Confeſſarium jurisdictione, quod ipſe Confeſſarius ignorat, & communis populus poterit pœnitens petere ab illo abſolutionem, quæ validè conferetur.

RESOL. XXII.

An aliqui Prælati Curia Romana poſſint eligere Confeſſarium virtute, cap. final. de Pœnit. & remiſſion?

Et quid de Equitibus D. Joannis, D. Jacobi, Alcantara, Calatrava, &c. an poſſint conſiderari cum Sacerdote non approbato ab Ordinario?

Et quinam ſunt ſupradicti Prælati exempti in dicto cap. fin?

Et cuiusmodi deciduntur, quis ſit habendus pro idoneo Confeſſario ſecundum declarationem Concilij Tridentini? Ex part. 10. tractat. 16. & Miſcell. 6. Reſolut. 76.

§. 1. Suppono, Prælatos exemptos vigore, dicti cap. final. poſſe eligere Confeſſarium; ſed quinam ſunt dicti Prælati exempti, tradunt Doctores, quos citat, & ſequitur noſter doctiſſimus Paſqualigus in *decis. Moral. decis. 92. & ſequent.* qui putat, Auditorem Camera, Thelaurarium, Clericos Camera, Præſides Camera, Auditores Rotæ, Magiſtrum facti Palatii, Protonotarios Apoſtolicos, & Referendarios, poſſe virtute *d. cap. fin.* eligere Confeſſarium, & cum hoc Privilegium non ſit revocatum per decretum Tridentini *ſeſſ. 23. cap. 15. de reform.* quia eſt inſertum in corpore juris, ſit, ut non ſolum poſſint eligere quemcumque approbatum à quocumque Ordinario, etiamſi non ſit in illa Diœceſi, pro qua eſt approbatus, ſed etiam non approbatus; quia Privilegium dat facultatem eligendi providum, & diſcretam, & quando Tridentinum declarat, quod non ſit habendus pro idoneo, qui non eſt approbatus; loquitur tantum de idoneitate publica, non de idoneitate neceſſaria pro exercendo munere Confeſſarii quæ ſola ſufficit, ut poſſit eligi Confeſſarius in virtute hujus Privilegij. Ita Paſqualigus; ſed ſcias, hujus ſententiæ circa Prælatos Romanæ Curia, non eſſe primum Auctorem P. Paſqualigum, ſed P. Suarez in *3. part. tom. 4. diſputat. 27. ſect. 2. n. 8.* P. Filiucium *tom. 1. tract. 7. cap. 9. num. 231.* & P. Angelum Boſſium de *Iubileo, ſect. 3. caſ. 2. §. 4. num. 123.* ubi ſic ait: De Auditore autem Camera, & quibuſdam aliis Prælatiſſimis exiſtentibus in Curia Romana, qui habent jurisdictionem proprio jure, ſaltem quoad forum exterius, quique quoad forum interius, & etiam exterius ſunt immediate ſubjecti Papæ, indubitatè tenendum eſt, eos comprehendendi, & gaudere privilegio eligendi ſibi Confeſſarium, quia ſunt Prælati exempti, & in his habet locum ratio confeſſionis, ſcilicet, ne pro diſtantia

in to. 8. ff. 1. ex Ref. 5. §. Sed audiamus. curſum ad medium, à verſ. Inſu-

Sup. hoc in Ref. ſeq. 5. Deinde, & in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 38. §. Sed diſcultas ad medium, à verſ. Inferitur ſecundo, & ex Ref. 39. §. Sed primus caſus ad medium, verſ. Confeſſores idoneos.